

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 23-02-54410 לביב סחר רכב בע"מ נ' רשות המיסים בישראל

לפני כבוד השופטת אפרת קריב

לביב סחר רכב בע"מ

מערערת

נגד

רשות המיסים בישראל

משיבה

החלטה

- 1 לפני ערעור על החלטת פקיד שומה הממונה מטעם רשות המיסים מיום 8/2/23 להטיל על
- 2 החברה המערערת, לביב סחר רכב בע"מ, עיצום כספי בסך 95,100 ₪ בגין הפרת הוראת
- 3 סעיף 4(א) לחוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח- 2018 (להלן: "החוק לצמצום
- 4 השימוש במזומן").
- 5
- 6 **רקע עובדתי**
- 7
- 8 בחודש נובמבר 2021, המערערת, שהיא חברה העוסקת במכירה וקניית כלי רכב, ביקשה
- 9 לקבל הלוואה מחברת מ.ר.מ. אקספרס בע"מ. לצורך קבלת הלוואה מסרה המערערת,
- 10 לטענתה באמצעות צד ג', חמישה שיקים דחויים מבלי ששם הנפרע נרשם עליהם, בסך כולל
- 11 של 317,000 ₪, וזאת לצורך קבלת הלוואה בסך של 300,000 ₪ כאשר הריבית על הלוואה
- 12 היא 17,000 ₪. זמן פירעונו של השיק הנדחה הראשון היה 15/5/22.
- 13
- 14 המערערת הגישה את תצהירו של מר עזיז הלון, מנהל לקוחות בחברת מ.ר.מ. אקספרס
- 15 בע"מ (להלן: "מ.ר.מ."). על פי האמור בתצהירו של מר הלון, ביצוע העסקה ואישורה היה
- 16 כפוף לבדיקת חוסנה הכלכלי של החברה. לאחר הבדיקה, סירבה מ.ר.מ. להעניק למערערת
- 17 את הלוואה והשיקים שנמסרו הוכנסו למעטפה עליה נרשם כי העסקה לא אושרה. מר
- 18 מעדי סולטאן, אשר על פי האמור בתצהירו של מר הלון, הביא את השיקים מהחברה
- 19 המערערת התבקש לסור למשרדי מ.ר.מ. ולאסוף את השיקים.
- 20
- 21 ביום 29/11/21 ביצעה המשיבה במסגרת הליך חקירתי שנפתח, בדיקה במשרדי מ.ר.מ.
- 22 ובמהלך ההליך אותרו השיקים אותם מסרה המערערת למ.ר.מ.
- 23
- 24 ביום 6/3/2022 שלחה המשיבה מכתב הודעה למערערת על כוונת חיוב בעיצום כספי בגין
- 25 הפרת החוק שבוצעה.

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 23-02-54410 לביב סחר רכב בע"מ נ' רשות המיסים בישראל

- 1 6. ביום 25/4/22 הגישה המערערת טיעונים בכתב על כוונת החיוב בעיצום הכספי. מכתבה של
2 המערערת לא הועבר לגורם הנכון אצל המשיבה, וכתוצאה מכך, ביום 27.6.22 הוטל על
3 המערערת עיצום כספי מכוח סעיף 9(ד) לחוק ע"ס 95,100 ש.ו.
4
- 5 7. ביום 20/7/22 פנתה המערערת בשנית אל המשיבה בטענה כי מכתב הטענות הוגש כבר ביום
6 25/4/22. בבירור שערכה המשיבה עלה כי אמנם כתב הטענות הוגש במועד, אולם בטעות
7 לא הועבר לגורם הרלוונטי. לפיכך, עם קבלת פניית המערערת הוקפאו הליכי הגבייה
8 והאכיפה עד בדיקת כתב טענות המערערת.
9
- 10 8. לאחר הקפאת ההליכים, נדרשה המערערת על ידי פקיד השומה להמציא אסמכתאות בדבר
11 בדיקות שערכה מ.ר.מ אודות חוסנה הכלכלי של המערערת וזו המציאה את תצהירו של
12 מר הלון וכן תדפיסים מחשבון הבנק של המערערת. ביום 3/1/23 הוזמנה המערערת
13 לשימוע אצל סגן פקיד השומה בחיפה בפניו פרשה טענותיה ואף הציגה את האסמכתאות
14 שלעיל.
15
- 16 9. ביום 8/2/23 פנתה המערערת במייל לסגן פקיד השומה לצורך בדיקת מצב ההחלטה
17 בעניינה ובאותו יום השיב לה פקיד השומה במכתב כי הוחלט לדחות את בקשת המערערת
18 לביטול העיצום הכספי. במכתבו פירט פקיד השומה, מר יאיר מאיר אברג'יל את הטעמים
19 לדחיית הערעור.
20
- 21 **טיעוני הצדדים**
- 22
- 23 10. לטענת המערערת, הן בהודעת הערעור והן בסיכומיה בפני, ההחלטה על הטלת העיצום
24 בנסיבות אינה צודקת אינה מידתית ואינה משקפת את מטרת החוק לצמצום השימוש
25 במזומן ולפיכך דינה להתבטל. טענתה העיקרית של המערערת היא כי מדובר בשיקים
26 שאינם ברי פירעון, ושסומנו לאחר בדיקת חוסנה הכלכלי של המערערת כשיקים שאינם
27 מאושרים למתן הלוואה ולפיכך השיקים אינם עומדים בתנאי סעיף 4 לחוק הצמצום
28 השימוש במזומן הואיל והעסקה לא יצאה אל הפועל. עוד טוענת המערערת כי לו העסקה
29 היתה יוצאת אל הפועל, היתה מ.ר.מ חותמת על השיקים עם חותמת החברה, כך ששם
30 הנפרע לא היה ריק. כמו כן טוענת המערערת כי המשיבה לא התחשבה בטיעונים שהועלו
31 על ידה בכתב הטענות ולא נתנה משקל נכון לטענות שהועלו בשימוע ולמסמכים שהוצגו.
32
33

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 23-02-54410 לביב סחר רכב בע"מ נ' רשות המיסים בישראל

11. לטענת המשיבה, אין להתערב בהחלטה שניתנה בהליך מנהלי שהתקיים כדן. באשר לפן
1 תקינות ההליך, טוענת המשיבה כי למערערת ניתנה האפשרות לטעון טענותיה ולהביא
2 ראיותיה בפני פקיד השומה, אף לאחר שמיעת הטענות בעל פה, ניתנה למערערת הזדמנות
3 נוספת להציג תימוכין לטענותיה בעניין נסיבות מתן השיקים במייל ורק לאחר מכן נדחה
4 הערעור בהחלטה מנומקת.
5

6
7

12. באשר לפן המשפטי המבסס את ההחלטה, טוענת המשיבה כי החוק לצמצום שימוש
8 במזומן נועד להביא לצמצום תופעת ה"כלכלה השחורה" בישראל להיאבק בפשיעה
9 ובהלבנת ההון. מסירת שיקים על החלק (ללא ציון שם הנפרע) מאפשרת סחר של השיק
10 הלאה מבלי שהתשלום יהיה מתועד. כדי להגביל תופעה זו של מסירת שיקים ללא שם
11 הנפרע נקבע בסעיף 4(א) לחוק צמצום שימוש במזומן כדלקמן:
12

13

"לא ייתן עוסק ולא יקבל, במסגרת עסקו, תשלום בשיק בעבור עסקה או כשכר עבודה,
14 כתרומה, כהלוואה או כמתנה, בלי ששם מקבל התשלום בשיק נקוב בשיק כנפרע או כנסב,
15 לפי העניין".
16

17

לפיכך, טוענת המשיבה כי קיים איסור על עוסק לתת או לקבל שיקים על החלק בכל סכום.
18 לטענת המשיבה, החוק נועד להתוות התנהגות ולהבטיח מעקב אחרי העברת שיקים מיד
19 ליד בכלל, ללא תלות בשאלת הפירעון של השיק.
20

21

13. לאור האמור, טוענת המשיבה, המערערת הפרה את הוראות סעיף 4(א) לחוק לצמצום
22 שימוש במזומן בעצם הניתנה של השיקים לצד ג' ללא ציון שם הנפרע, אשר מסר אותם
23 למ.ר.מ ואין נפקא מינה אם העסקה בין המערערת למ.ר.מ יצאה אל הפועל אם לאו.
24

25

26

דיון והכרעה

27

14. לפני ערעור על החלטה מנהלית של רשות. לצורך הכרעה בו, יש לתת את הדעת באשר
28 להיקף ההתערבות של בית המשפט בשיקול הדעת של הרשות המוסמכת בהטלת עיצום
29 כספי (ראו דברי בעש"א (שלום חי') 21-08-32467 קאופמן תמרוקים בע"מ נ' מדינת
30 ישראל (נבו 04.10.2022)). אמנם הסוגיה של מידת התערבות בית המשפט בהחלטות
31 המשיבה לפי החוק לצמצום השימוש במזומן טרם נדונה בבית המשפט העליון, אולם נראה
32 כי יש לגזור גזירה שווה מהיקף ההתערבות בשיקול דעת הרשות בהטלת עיצומים כספיים
33 מכוח חוקים אחרים.
34

35

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 23-02-54410 לביב סחר רכב בע"מ נ' רשות המיסים בישראל

15. בעת"מ (י-ם) 10714-04-14 **רכבת ישראל בע"מ נ' המשרד להגנת הסביבה** [פורסם בנבו] (9.7.14), נקבע: " כי היקף התערבותו של בית המשפט לעניינים מנהליים בשיקול דעתה של הרשות בהטלת עיצום כספי הוא מוגבל. הטלת עיצום כספי הינו בבחינת מעשה מנהלי של הרשות, וככזה היא איננה נבחנת מנקודת מבט של ערעור אלא מנקודת המבט של הביקורת השיפוטית על המעשה המנהלי..."
16. על פי פסק דינה של השופטת רוני בעת"מ (ת"א) 37447-10-13 **אפריקה ישראל תעשיות בע"מ נ' רשות ניירות ערך** [פורסם בנבו] (2.8.14) (להלן: "עניין אפריקה ישראל") במסגרת שיקולי היקף ההתערבות של בית המשפט, בית המשפט נותן דעתו לסוג ההליך בבית המשפט, לאופיו של הטריבונול אשר קבל את ההליך, לטיבן של הזכויות העלולות להיפגע מההחלטה, המומחיות של הגוף שקבל את ההחלטה, וכן האם המדובר בהתערבות בעניין משפטי או שמא בקביעות עובדתיות של המותב. הרציונל העומד בהתערבות המצומצמת של בית המשפט בקביעות עובדתיות רק לבחינת סבירות ההחלטה אל מול התערבות בקביעות משפטיות שם בית משפט יבחן את ההחלטה לגופה, נובע מכך שבית המשפט ממעט להתערב בנושאים אשר ההחלטה בהם ניתנת על ידי גוף מקצועי אשר נושאים אלו הופקדו בידם באשר הינם בתחום מומחיותו.
17. בערעורים מסוימים סבר בית המשפט כי הביקורת על הטלת עיצום כספי רחבה יותר מאשר ביקורת על החלטה מנהלית גרידא (ראה עש"א 57740-12-15 **אופטיקה הלפרין בע"מ נ' הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן** [פורסם בנבו] (29.8.16)) וכי ייתכן מצב שבו בית המשפט יידרש להכריע במסגרת ערעור על הטלת עיצום כספי בשאלות עובדתיות בנוסף לשאלות משפטיות ולפיכך אין לצמצם את היקף ההתערבות של בית המשפט בצורה דווקנית אולם יש לזכור כי מדובר בתקיפה של החלטה מנהלית, וביהמ"ש אינו מחליף את הרשות עליה מוטלת החובה להגשים את מטרות החוק (ראו האמור גם בעש"א (שלום ת"א) 47438-11-15 **טיב רשתות בע"מ נ' הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן** (נבו) (11.01.2017)).
18. השאלה העומדת לפתחי היא אם כן האם החלטת הרשות באשר להטלת העיצום הכספי היתה סבירה ביחס לנתונים שהיו בפניה.
19. על פי טענות המערערת בפני המשיבה, החברה היתה זקוקה למזומן על מנת להוציא לפועל עסקה בסכום שלא עמד לרשותה. להוכחת טענה זו, ביקש פקיד השומה מהמערערת להציג אסמכתא לביסוס הטענה כי היתה עסקה שעמדה על הפרק וכן ביקש את דפי הבנק של החברה לביסוס הצורך במזומנים לאור קשיים פיננסיים. בהחלטה מיום 8/2/22, פירט פקיד השומה כי לא הוצגה לו אסמכתא באשר לעסקה שעמדה על הפרק ולה נדרשה

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 23-02-54410 לביב סחר רכב בע"מ נ' רשות המיסים בישראל

- 1 ההלוואה וכן רשם בטיעונו כי על פי הבנק היו לחברה יתרות כספיות בזכות
2 וההתנהלות בחשבון הבנק היתה תקינה.
3
- 4 20. כאמור, בית המשפט אינו שם עצמו במקומו של פקיד השומה, אלא עליו לבחון את אופן
5 ההתנהלות והאם זו היתה סבירה, מידתית ותואמת את דרישות החוק. מפירוט
6 ההשתלשלות נראה כי התנהלות המשיבה היתה תקינה הן כאשר אפשרה למערערת להביא
7 טיעונים וראיות והן בפירוט הטעמים לדחיית הערעור העומד בחובת ההנמקה הקבועה
8 בסעיף 9(ג) לחוק צמצום השימוש במזומן.
9
- 10 21. לשאלה האם יש מקום לבחון את הפרשנות המשפטית שנתנה המשיבה לסעיף 4(א) ענה כב'
11 השופט סלאמה בעש"א (שלום חי) 66024-06-22 מחמוד אבו רומי נ' רשות המיסים -
12 חיפה (נבו 21.11.2022) כי "החלטת המשיב בשאלה המשפטית האם העברת שיק לביטחון
13 מהווה הפרה לפי סעיף 4(א) לחוק אינה החלטה בה יש למשיב יתרון מקצועי על בית
14 המשפט, ומשכך שיקול הדעת של בית המשפט להתערב בהחלטה מסוג זו הוא רחב ביותר".
15
- 16 22. למעשה, בין הצדדים אין כמעט מחלוקת באשר לעובדות. אין חולק כי המערערת מסרה
17 חמישה שיקים ללא ציון שם הנפרע. השאלה בה חלוקים הצדדים היא שאלת פרשנותו של
18 סעיף 4(א) לחוק צמצום שימוש במזומן, והאם סעיף זה חל על מסירת השיקים בעסקה
19 מותנית למתן הלוואה אשר לא יצאה את הפועל.
20
- 21 23. בעש"א (שלום חי) 66024-06-22 מחמוד אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה (נבו
22 21.11.2022), קבע ביהמ"ש כי גם כאשר ניתן שיק ביטחון על החלק כאשר שיק זה מהווה
23 חלק מעסקה, הרי לאור התכלית העומדת ביסוד החוק, גם מתן שיק ביטחון שאין על גביו
24 ציון של הנפרע הוא פוטציאל לשימוש כאמצעי להלבנת הון.
25
- 26 בענינו אין חולק שאין מדובר בשיק ביטחון אלא בשיקים שהיו אמורים לשמש בעסקה,
27 העסקה לא יצאה אל הפועל כיוון שהיתה מותנית, אולם במועד מתן השיקים על ידי
28 המערערת לצד ג' לצורך מסירתם למ.ר.מ, הם ניתנו כחלק מעסקה בהתהוות, שתנאיה היו
29 מוגדרים ומוסכמים על הצדדים. לטענת המערערת, לו העסקה היתה יוצאת אל הפועל,
30 חברת המימון, מ.ר.מ היתה חותמת על השיקים עם החותמת שלה, אולם כוונה זו לרשום
31 את שם הנמען אינה כרישום שם הנמען בעת המסירה. שיקים אלה עשויים היו לשמש
32 לסחר, לו מ.ר.מ לא היתה חותמת עליהם אלא מחליטה להעבירם הלאה. ואין בפני, ואף
33 לא היתה בפני המשיבה ראיה לפיה תנאי לעסקה היה איסור העברת השיקים הלאה.
34 לפיכך, אני סבורה, הן מלשון החוק והן מן האמור בפסיקה כי עצם נתינת השיק, ללא ציון

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 23-02-54410 לביב סחר רכב בע"מ נ' רשות המיסים בישראל

- 1 שם הנפרע מהווה הפרה של סעיף 4(א) לחוק צמצום שימוש במזומן, שכן שיקים אלה
2 עשויים היו לשמש לסחר משניתנו ללא ציון שם הנפרע.
3
4 24. כאמור לעיל, לא מצאתי פגם בהתנהלות המשיבה ולא מצאתי כי יש מקום להתערב
5 בהחלטתה, הן מבחינה מנהלית והן מבחינה מהותית. לפיכך, אני מורה על דחיית הערעור.
6
7 25. ההוראה בדבר עיכוב הליכי הגבייה של סכום העיצום הכספי מיום 24/2/23, בטלה.
8
9 26. אני מחייבת את המערערת בהוצאות המשיבה בסך של 1,500 ₪.
10
11 ניתנה היום, ב' טבת תשפ"ד, 14 דצמבר 2023, בהעדר הצדדים.
12

אפרת קריב, שופטת

13
14

